

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești (jud: R. Moșneguțu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Babcinețchi Igor
împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și
moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii
și ale instanțelor judecătorești în cadrul cauzei penale și încasarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 aprilie 2019, Babcinețchi Igor, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și
moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii
și ale instanțelor judecătorești în cadrul cauzei penale și încasarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 17 iulie 2012, procurorul în Procuratura
Anticorupție, Sergiu Catan, a dispus începerea urmăririi penale pe faptul
înstrăinării bunurilor sechestrate de către reprezentanții BC "Moldova
Agroindbank", pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod Penal.
Prin ordonanța din 17 mai 2013, a fost recunoscut în calitate de bănuțit, imputându-
i-se săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod Penal, pe faptul că
reclamantul activând în calitate de director al firmei "Labiș Com" SRL, la 09
noiembrie 2011 a deschis la filiala BC "Moldova Agroindbank" un cont bancar.

La 11 mai 2013 SRL "Labiș-Com" a încheiat cu SRL "MCF_Engros" un
contract cu privire la livrarea materialelor de construcție. În baza contractului
încheiat, în adresa SRL "Labiș-Com" a fost livrată marfă în sumă de 181 546,41
lei.

La 15 decembrie 2011 de către Grupul Suspendări și Sechestre din cadrul BC
"Moldova Agroindbank" a fost aplicat sechestrul pe conturile bancare ale SRL
"Labiș-Com" în baza încheierii executorului judecătoresc Maxim Romalischi din
14 decembrie 2011, înregistrată în instituția bancară nr. 5492 din 15 decembrie
2011, în scopul asigurării acțiunii civile înaintate de SRL "MCF-Engros".

A specificat că, Organul de Urmărire penală a conchis că, Igor Babcinețchi a

comis infracțiunea prevăzută de art. 251 Cod Penal, deoarece la 16 decembrie 2011, administratorul SRL "Labiș Com", Igor Babciuețchi, știind cu certitudine despre sechestrul aplicat asupra mijloacelor financiare, acționând în interes personal, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu angajații filialei BC "Moldova Agroindbank" SA, contrar interdicției aplicate a efectuat transferul de la contul bancar XXXXX în baza ordinului de plată nr. 2 și nr. 5 din 16 decembrie 2011 a sumei de 177 580 de lei către beneficiarul SA "Supraten" și a sumei de 222 420 de lei către beneficiarul SRL "Auto CCG", prin ce a pus în imposibilitate executarea încheierii executorului judecătoresc Maxim Romalischi din 14 decembrie 2011.

La 26 iunie 2013 prin ordonanța de punere sub învinuire a procurorului în Procuratura Anticorupție S. Catan lui Igor Babciuețchi i-a fost înaintată învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 251 Cod Penal. Tot la 26 iunie 2013 față de Babciuețchi Igor a fost aplicată măsura preventivă-obligarea în scris de nepărăsire a țării.

Prin sentința din 29 ianuarie 2014 a Judecătorei Șoldănești, a fost încetat procesul penal în privința lui Babciuețchi Igor. Măsura preventivă- până la intrarea în vigoare a sentinței a fost lăsată obligațiunea de nepărăsire a localității.

Sentința în cauză a fost contestată cu apel la Curtea de Apel Bălți. Prin decizia Curții de Apel Bălți, Babciuețchi Igor, a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 251 Cod Penal și aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1000 u.c. echivalentul a 20 000 de lei.

Prin decizia din 16 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a casat sentința din 29 ianuarie 2014 a Judecătorei Șoldănești și parțial decizia din 17 iunie 2015 a Curții de Apel Bălți în privința lui Babciuețchi Igor și s-a dispus achitarea acestuia de sub învinuirea adusă în baza art. 42, 251 Cod Penal din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către Babciuețchi Igor.

A menționat reclamantul, că prin acțiunile ilegale ale organelor de drept i-a fost cauzată o pagubă morală, exprimată prin suferințe psihice, jignire, rușine, disperare, indignare și stare de disconfort. Starea aceasta fiind transmisă și membrilor familiei sale.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, acțiunea depusă de Babciuețchi Igor a fost admisă parțial.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Babciuețchi Igor, suma de 4 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în cadrul cauzei penale și suma de 5 000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 31 ianuarie 2020, Babciuețchi Igor a declarat apel împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

La 04 februarie 2020, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii din 16 ianuarie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins

apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a admis apelul declarat de Babcinețchi Igor, s-a casat hotărârea din 16 ianuarie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești și s-a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Babcinețchi Igor, suma de 25 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în cadrul cauzei penale și suma de 9 000 de lei cu titlu de prejudiciu material, în total suma de 34 000 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin prisma art. 53 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 1405 alin. (1), 1422, 1423 Codul civil, art. 2, 3 alin. (1), 6 lit. a), 11 alin. (1) și (3) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 23 alin. (3), 524 Cod de procedură penală, Colegiul a considerat că, există motive întemeiate de a acorda reclamantului/apelantului prejudiciu moral și material, încasându-se din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Babcinețchi Igor, suma de 9 000 de lei cu titlu de prejudiciu material și suma 25 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în cadrul cauzei penale, or, din circumstanțele cauzei reiese că cheltuielile suportate de reclamant la examinarea cauzei penale au fost reale, necesare și rezonabile pentru îndeplinirea actelor procesuale efectuate, iar suferințele psihice suportate de reclamant s-au manifestat prin faptul că acesta a fost tras la răspundere penală pentru acțiuni în care nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Cu referire la argumentele expuse în cererea de apel depusă de Ministerul Justiției, având în vedere că, în speță s-a constatat temeinicia acțiunii depuse de reclamant, iar cele reflectate în apel nu și-au găsit confirmarea, instanța de apel l-a respins ca neîntemeiat.

Astfel, instanța de apel a reținut că prin intentarea cauzei penale, aplicarea măsurii preventive și prin emiterea deciziei colegiului penal al Curții de Apel Bălți, prin care acesta a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 42 și 251 Cod penal stabilindu-i pedeapsa amenzii în mărime de 1000 u.c. echivalentul a 20 000 lei, care ulterior a fost casată, lui Babcinețchi Igor i-a fost adusă atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, inclusiv dreptului la viața privată, pe care le-a suportat în urma acțiunilor organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Mai mult ca atât, Colegiul a remarcat că, este de notat faptul că eșecul actului de învinuire și ulterior de condamnare prin sine constituie o confirmare a încălcării drepturilor persoanei, comise de autorități față de cel tras la răspundere penală, indiferent de faptul dacă în final s-a ajuns sau nu la condamnarea publică, achitarea persoanei sau scoaterea persoanei de sub urmărirea penală.

În speță, dauna morală se exprimă prin faptul că reclamantul a avut de suferit unele frustrări, incertitudini și neliniști, care nu pot fi compensate doar prin simpla constatare a unei violări.

În cazul dat, suferințele psihice suportate de reclamant se manifestă și prin faptul că acesta a fost atras la răspundere penală pentru acțiuni în care nu s-a constatat existența faptei infracționale.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de judecată va reține factori importanți precum: încredințarea unei infracțiuni mai puțin grave – art. 251 Cod penal, durata urmăririi penale în privința reclamantului, aplicarea măsurilor de constrângere față de reclamant prin nepărsirea țării.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a relevat, că mărimea compensației solicitate spre încasare de către reclamant cu titlu de reparare a prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei, este una excesivă, motiv din care nu poate fi satisfăcută integral.

Totodată, instanța de apel a subliniat că, solicitarea unui prejudiciu moral exagerat, nu conduce automat la respingerea totală a daunelor morale.

Prin urmare, apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral prin prisma prevederilor legale, Colegiul judiciar constată existența motivelor întemeiate de a acorda reclamantului Babcinețchi Igor prejudiciul moral în sumă de 25 000 lei, sumă, care în opinia instanței, poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă pentru atingerea drepturilor încălcate.

La 15 ianuarie 2021, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 16 ianuarie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material și procedural, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 13 octombrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 25 noiembrie 2020 (f.d. 186), însă la actele cauzei lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 15 ianuarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 27 ianuarie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.198).

Până la examinarea admisibilității recursului, Babcinețchi Igor nu a depus referință prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției

Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ministerul Justiției, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției, împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat